

Landbrugsstyrelsen
euogerhverv@lbst.dk

J.nr. 20-23314-000042

KLs høringssvar vedr. bekendtgørelse og vejledning om tilskud til minivådområder

Høring over bekendtgørelse og vejledning om tilskud til projekter om etablering af konstruerede minivådområder

KL takker for høringen af denne bekendtgørelse og vejledning, som sætter rammen for Landbrugsstyrelsens ansøgningsrunde i 2021 til etablering af minivådområder. En ordning, som KL anser som en nødvendig del af den samlede kvælstof- og fosforindsats.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Indledning

Danmark har et mål om og en EU-forpligtigelse i forhold til at sikre, at alle naturlige søer, vandløb, kystvande og grundvand i Danmark er i "god økologisk tilstand" seneste i 2027. Det er en ambitiøs målsætning, som kræver, at kvælstof- og fosforniveauet i det danske vandmiljø reduceres markant. Kommunerne har ansvaret for etablering af vådområder i ådalene, men den indsats kan ikke stå alene. Der er også brug for en målrettet indsats i forhold til mindre projekter på landbrugsarealet. Derfor anser KL minivådområde-indsatsen som en nødvendig del af den samlede indsats for at reducere kvælstof- og fosforniveauet i det danske vandmiljø.

Ansøgningsrunden for 2020 har vist, at der er behov for at forbedre samarbejdet mellem aktørerne, herunder særligt ansøgerne/oplandskonsulenterne og kommunerne, så ordningerne ikke kommer til at stå i vejen for hinanden. Derfor er KL også positiv i forhold til de ændringer, som Landbrugsstyrelsen har gennemført i den nye bekendtgørelse og vejledning for ansøgningsrunde i 2021. Det er tydeligt, at Landbrugsstyrelsen har prioriteret at tænke kommunerne bedre ind i processen, ligesom styrelsen har bestræbt sig på at udelukke minivådområder fra arealer, hvor store vådområder eller lavbundsprojekter er mere egnede virkemidler.

Det er således KL's opfattelse, at der er klare forbedringer i bekendtgørelsen, som vil imødegå en række af de udfordringer om koordinering,

Dato: 26. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-01327
Dok. ID: 3064347

E-mail: MRHA@kl.dk
Direkte: 3370 3868

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

som der har været i 2020, og som har medført konflikter mellem interesser i nogle hovedvandoplande. Der udestår dog stadig en række faglige og samarbejds-mæssige udfordringer, som KL her vil gøre opmærksom på, og komme med løsningsforslag til, så minivådområdeordningen kan få den succes, som den er tiltænkt.

KL har en række generelle og specifikke bemærkninger, der angives nedenfor.

Generelle bemærkninger

KL er positiv over for, at der indføres et krav til ansøgeren om koordinering med kommunen, inden ansøgningen sendes til Landbrugsstyrelsen. Det er med til at understøtte en nødvendig og tillidsfuld dialog mellem kommunerne og landbruget i forhold til at sikre en stærk og koordineret kvælstof- og fosforindsats.

KL har vedlagt et forslag til et tjekskema, som kan udgøre dokumentationen for koordineringen mellem oplandskonsulenterne og kommunen, og som skal sendes til Landbrugsstyrelsen sammen med ansøgningen. KL ønsker, at skemaet skal indgå i Landbrugsstyrelsens sagsbehandling ift. at sikre, at placering af minivådområder ikke er i konflikt med eksisterende planer (VOP), planforhold, naturbeskyttelse eller miljømål i øvrigt. Skemaet er vedlagt som bilag 1.

Kommunerne planlægningsredskaber (VOP'erne) skal anerkendes
Kommunernes planer for store kvælstofvådområder og LDP lavbundsprojekter fremgår af de såkaldte vandoplandsplaner (VOP'er). VOP'erne sikrer koordinering på hovedvandoplandsniveau og er kommunernes arbejdsredskab til at indfri kommunernes forpligtigelser over for staten ift. at reducere kvælstof- og fosforbelastningen i vandmiljøet. Kommunerne har oplevet, at nogle minivådområde-projekter har spændt ben for, at kommunen senere kan gennemføre planlagte kosteffektive vådområdeprojekter.

KL ønsker, at de planlægningsværktøjer, som kommunerne har fået til at reducere kvælstof- og fosforbelastningen i vandmiljøet med "Grøn Vækst"-aftalen fra 2009 samt Fødevarer- og Landbrugspakken fra 2015, anerkendes i minivådområdeordningen. Konkret ønsker KL, at kommunerne får hjemmel til at give afslag til minivådområde-projekter, der potentielt kan spænde ben for at gennemføre større og mere effektfulde projekter, som fremgår af VOP'erne.

Potentialekortet bør kun anvendes som screeningsværktøj

Landbrugsstyrelsen har fået udbedret en række af de fejl, der var i potentialekortet i ansøgningsrunden for 2020. Det er tydeligt, at styrelsen har bestræbt sig på at udelukke arealer, hvor store vådområder eller lav-

Dato: 26. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-01327
Dok. ID: 3064347

E-mail: MRHA@kl.dk
Direkte: 3370 3868

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 5

bundsprojekter er mere egnede virkemidler. KL mener dog ikke, at potentialekortet skal anvendes som et faktakort i behandlingen af ansøgningerne, hvilket Aarhus Universitet bakker op om¹.

Der er usikkerheder forbundet med kortudpegningerne, og det er ikke muligt entydigt at udelukke arealer, hvor store vådområder eller lavbundsprojekter er mere egnede virkemidler. Samtidig tager potentialekortet kun højde for placering af minivådområder i det direkte opland.

En række kommuner har ved egen stikprøvekontrol kunnet konstatere, at der også i 2021-kortet er konflikter mellem de på potentialekortet egnede/potentielt egnede arealer, og vådområder med igangværende tilsagn til forundersøgelse, realisering eller kommende vådområdeprojekter, som fremgår af VOP'erne.

KL mener ikke, at potentialekortet skal anvendes som et faktisk kort. KL ønsker, at kortet alene anvendes som screeningsværktøj ift. potentielle projekter, og at kommunernes vurdering af placering af minivådområder også bliver inddraget i vurderingen af ansøgningerne.

Nedenfor følger mere detaljerede bemærkninger til bekendtgørelsen og vejledningen.

I er meget velkomne til at vende tilbage til KL, hvis I har behov for uddybning, konkretisering eller dialog på baggrund af KL's høringsvar.

Med venlig hilsen

Maria Ramsgaard Hansen
Chefkonsulent, Center for Klima og Erhverv
KL

Dato: 26. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-01327
Dok. ID: 3064347

E-mail: MRHA@kl.dk
Direkte: 3370 3868

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

¹ Børgesen et al, 15.01.2021: Levering på bestillingen "Nyt potentialekort til minivådområdeordningen"

Specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen

Krav til koordinering med kommunerne er kun anført i vejledningen, men ikke i bekendtgørelsen. KL ønsker, at koordinering bliver anført som et af punkterne under § 6 stk.3, som omhandler krav til ansøgningen.

Specifikke bemærkninger til vejledningen

Minivådområdeprojekter må ikke konflikte med projekter i VOP'en

Afsnit 2.3: det bør tilføjes, at minivådområdeansøgninger ikke må konflikte med projekter anført i VOP'en, herunder også skitseprojekter. Det bemærkes i øvrigt, at der generelt helt mangler koordinering med projekter søgt under Klima-lavbundsordningen, hvor landmænd og fonde mm. kan ansøge om tilsagn.

Supplement til afsnit 2.5 vedr. tjekskema

Afsnit 2.5 suppleres med følgende tekst: Blanketten/tjekskemaet skal sikre, at sagsbehandlerne kommer omkring alle fagligt relevante emner og skal danne baggrund for dialogen med kommunerne. Skemaet indsendes til Landbrugsstyrelsen som dokumentation for koordinering med kommunen. Skemaet skal sikre, at placering af minivådområder ikke kommer i konflikt med eksisterende planer (VOP), planforhold, naturbeskyttelse eller miljømål i øvrigt. Sammen med potentialekortet danner det baggrund for Landbrugsstyrelsen behandling af ansøgninger. (KL har vedlagt et forslag til et skema som bilag 1.

Områder med kulstofindhold >6% C bør udelukkes

Afsnit 2.6: Det er en klar forbedring af vejledningen for 2021, at der gøres opmærksom på, at der bør udvises forsigtighed ved anlæggelse af minivådområder på tørvejord, da der ifølge notater fra Aarhus Universitet² er store konstruktionsmæssige udfordringer ved etablering af minivådområder på jorde med >6% C grundet tørvens ustabilitet og det varierende grundvandsspejl. Hvis ikke designkriterierne overholdes, er der stor risiko for indtrængning af grundvand, som nedsætter opholdstiden og effektiviteten, samtidig med at der sker en udveksling af vand og stof med omgivelserne. KL ønsker derfor, at områder med kulstofindhold >6% C udelukkes til etablering af minivådområde. Samtidig ønsker KL, at det i vejledningen gøres mere klart, hvornår det er nødvendigt at etablere en lermembran, og at der er økonomi i ordningen til en sådan ekstraudgift i etableringsfasen.

Krav til oplandskonsulenten

² Børgesen et al, 23.01.2019: Anbefaling vedr. brug af potentialekort, leveret maj 2019, Børgesen et al, 25.03.2020: Anlæggelse af minivådområder på kulstofrig jord og Børgesen et al, 18.06.2020: Anlæggelse af minivådområder på kulstofrig jord – tillæg vedr. højbund.

Afsnit 4.2: Oplandskonsulentens ydelser: Det bør fremgå tydeligt, at oplandskonsulenten skal koordinere med kommune og Naturstyrelsen, og at der skal indsendes dokumentation herfor ved ansøgning til Landbrugsstyrelsen

Afsnit 4.5: Oplandskonsulentens erklæring: Det bør fremgå, at dokumentation for koordinering er et krav, og at oplandskonsulenten skal indsende koordineringserklæring (bilag 1).

Lermembran

Afsnit 7.2: Er der behov for lermembran?: Det bør tydeliggøres, at det også gælder kulstofrige jorde.

Afsnit 12.4 Lermembran. Det er problematisk, at potentialekortet fremstilles som et faktakort med følgende formulering: "Der vil ikke være behov for lermembran i de egnede områder på kortet".

Dato: 26. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-01327
Dok. ID: 3064347

E-mail: MRHA@kl.dk
Direkte: 3370 3868

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5